

NSA: Kiedy przysługuje świadczenie pielęgnacyjne?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 22, grudzień 2022 12:37

Gabriela Trocka

Odłony: 706

NSA orzekł o warunkach przyznania świadczenia pielęgnacyjnego. Wskazał, iż przyznanie świadczenia nie jest dopuszczalne w momencie, gdy małżonek osoby niezdolnej do samodzielnego funkcjonowania nie legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Taka legitymacja jest faktem instytucjonalnym, stwierdzanym przez lekarza orzecznika ZUS. W innym przypadku przyznanie finansowego wsparcia jest niedopuszczalne.

W przedmiotowej sprawie Skarżąca złożyła wniosek o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego w związku z opieką nad matką. Burmistrz nie przyznał jej wnioskowanego świadczenia. Wskazał, że na skarżącą, jako córcie ciąży obowiązek alimentacyjny, skarżąca nie podejmuje zatrudnienia celem opieki i nie występują wątpliwości co do sprawowanej opieki nad osobą niepełnosprawną w stopniu znacznym. Zdaniem organu, brak daty powstania niepełnosprawności nie pozwala ustalić, czy niepełnosprawność matki powstała nie później niż do ukończenia 18 lub 25 roku życia w trakcie nauki w szkole wyższej, co powoduje, że nie zostały łącznie spełnione wszystkie warunki zawarte w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, co jest konieczne do przyznania prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

SKO uchyliło zaskarżoną decyzję i odmówiło skarżącej przyznania świadczenia. Podało natomiast inną przyczynę. Organ odwoławczy wskazał, iż skoro niepełnosprawna matka pozostaje w związku małżeńskim, a jej mąż nie legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, to ze względu na brzmienie art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a u.ś.r. przyznanie świadczenia jest niedopuszczalne.

Skarżąca wniosła do WSA skargę, w wyniku której sąd uchylił decyzję. W ocenie Sądu konieczne jest stwierdzenie, że współmałżonek osoby wymagającej opieki nie może ze względu na stan zdrowia oraz warunki osobiste realnie oraz efektywnie sprawować opieki nad niepełnosprawną małżonką. Zgodnie z przedłożonym do akt sądowych pismem małżonek osoby wymagającej opieki został uznany za niepełnosprawnego w stopniu znacznym. Zdaniem organu nie uchyla to jednak obowiązku organu odwoławczego w zakresie koniecznego stwierdzenia, że ww. małżonek już w chwili orzekania nie był w stanie realnie i obiektywnie sprawować opieki nad niepełnosprawną małżonką.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku wniosło SKO. NSA przychylił się do zarzutów.

Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że w art. 17 ust. 5 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych zostały wskazane przesłanki negatywne, w przypadku zaistnienia których świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje. W szczególności, na podstawie art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a u.ś.r., świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli osoba wymagająca opieki pozostaje w związku małżeńskim, chyba że współmałżonek legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W uchwale składu siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 listopada 2022 r. sygn. akt I OPS 2/22 stwierdzono, że pod względem językowym przepis nie budzi zatem wątpliwości, ustawodawca posłużył się określeniem należącym do języka prawnego, legitymowanie się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności oznacza legitymowanie się orzeczeniem wydanym przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności w przewidzianym przez prawo trybie lub orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS zrównanym z takim orzeczeniem właściwego zespołu. Jest to zatem faktem instytucjonalnym.

Wobec powyższego skutecznie Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Tarnobrzegu zarzuciło zaskarżonemu wyrokowi naruszenie art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a w zw. z art. 17 ust. 1 pkt 4 u.ś.r. poprzez

NSA: Kiedy przysługuje świadczenie pielęgnacyjne?

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 22, grudzień 2022 12:37

Gabriela Trocka

Odsłony: 706

uznanie, że brak legitymowania się przez współmałżonka osoby wymagającej opieki orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności nie stanowi przeszkody do przyznania świadczenia pielęgnacyjnego innej osobie zobowiązanej do alimentacji, jeśli zostanie ustalone, że taki współmałżonek ze względu na stan zdrowia i warunki osobiste nie jest w stanie sprawować opieki. Skoro bowiem M.P. pozostawała w związku małżeńskim, a jej mąż nie legitymował się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, to ze względu na brzmienie art. 17 ust. 5 pkt 2 lit. a u.ś.r. przyznanie świadczenia było niedopuszczalne.

Wobec tego NSA uchylił zaskarżony wyrok i oddalił skargę.

I OSK 206/22 - Wyrok NSA